

TÜRKÇE

PARAGRAFTA ANLAM-1

Cevap anahtarı için
QR kodu okutunuz.

- 1- Yazılı veya sözlü yayınlarda Batı kökenli yabancı bir kelime geçti mi ne olduğu merak edilmiyor, anlamı, kullanılacağı yer öğrenilmiyor. Bundan dolayı o tür kelimeler dilde değişik anlamlarda kullanılıyor. Endeks mi indeks mi, master mi mastır mı, entegrasyon mu integrasyon mu, entegre mi integre mi, aralarında fark mı var? Dilde taklit biçiminde bir kelime var, bunun yerine neden imitasyon kullanalım. Bunlarla kafamızı meşgul etmek istemiyoruz. Film vizyona girdi yerine film gösterime girdi demeyi insanlar basit buluyor. Türkçe hızlıca yabancılaşıyor, Türkçe sözleri seçip kullanma bilinci zayıfladı. Bu olumsuzluğu saklayamayız.

Yukarıdaki metinden hareketle aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türkçe kelime kullanma bilincimiz zayıflamaktadır.
B) Yabancı kökenli bir kelimenin Türkçe anlamı merak edilmemektedir.
C) Yabancı bir sözcüğün Türkçe anlamını insanlara aslında basit gelmemektedir.
D) Sözlü veya yazılı yayınlarda çok fazla Batı kökenli kelime kullanılmaktadır.

- 2- Mete Atatüre, 1975 yılında Kayseri'de doğdu. Toplam 4 farklı şehir ve 8 farklı okulda okuduktan sonra 1992'de Ankara Gazi Anadolu Lisesi'nden mezun oldu. Tam pilot olmayı hayal ederken ortaokul fizik öğretmeni sayesinde kendini bilime kaptırdı. 1996'da Bilkent Üniversitesi Fizik Bölümü'nden mezun olduktan sonra doktora çalışmaları için ABD'ye gitti. Daha sonra 2007'den beri Atomsal, Mezoskopik ve Optik Fizik Grubu başkanı olduğu Cambridge Üniversitesi'ne giriş yapmış. Mete Atatüre, doçent unvanını bu üniversitede almış ve yıllardır yaptığı kuantum çalışmaları sonrası ölçülmesi imkânsız olan 'ışık seviyesinin gürültü ölçümü'nü gerçekleştirmiş.

Mete Atatüre'nin bu başarısı, dünyanın saygın bilim dergilerinde duyuruldu. 'Işığı sıkıştırma' yöntemiyle ölçümü uygulayan Mete, bunu yaptığı sırada atomdan 100 kat daha güçlü süper bir atom elde etti. Bu sayede yıllardır gerçekleştirilebilirliği mümkün görülmeven bir iddia da ortadan kalkmış oldu.

Bu metinde aşağıdaki soruların hangisinin cevabı yoktur?

- A) Mete Atatüre'nin bilim dünyasında ismini duyulmasının sebebi nedir?
B) Mete Atatüre fizik okumaya nasıl karar vermiştir?
C) Mete Atatüre doçent unvanını hangi üniversitede almıştır?
D) Mete Atatüre doktora çalışmalarını hangi üniversitede yapmıştır?

- 3- Atatürk'ün Meksika Büyükelçisi olarak atadığı tarihçi Tahsin Mayatepek'in incelediği antik Maya tabletlerinde sulara gömülen Mu kıtasından bahsediliyordu. Buna karşın bilim adamlarının çoğu, 19. yüzyıldan beri savunulan Mu teorisine katılmıyor. Benzer şekilde, Atlas Okyanusu'nda battığına inanılan ve ilk ortaya atılışı çok daha eskiye, Platon'a dayanan Atlantis kıtasının varlığı da çoğu bilim adamı tarafından "imkânsız" bulunuyor. Genel düşünce ise kıtaların kısa sürede "batmasının" fiziken mümkün olmadığı ve "kayıp kıtaların" sadece birer efsane olduğu yönündedir.

Metinde aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi daha ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Betimleme
C) Açıklama
D) Tartışma

4- Bir paragraf;

- Giriş
- Gelişme
- Sonuç

olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Giriş kısmında anlatılacak konu belirtilir. Yapı, dil ve düşünce bakımından kendinden sonraki cümleye bağlıdır. Gelişme kısmında konu ayrıntılı olarak ele alınır. Betimleme, örneklendirme gibi anlatım teknikleri ve düşünceyi geliştirme yolları kullanılır. Kendinden önceki ve sonraki cümlelere bağlıdır. Sonuç kısmında ise anlatılan düşünce bir yargıya bağlanır ve anlatılan düşünce özetlenir.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdaki seçeneklerden hangisi bir giriş, gelişme ve sonuçtan oluşan bir paragrafın giriş bölümüne aittir?

- A) Örneğin Türkçede “ince” kelimesi incedir. “Güzel” kelimesi güzeldir, zariftir, hoştur. “Sevgi” kelimesi seviyecek kadar yumuşak ve sevimlidir. Dilimizdeki “kalın” kelimesi kalın olmasına rağmen manasındaki ifadenin müzikal değerini verir.
- B) Su sesini en güzel biçimde “çağlamak” verir. Kuş sesi “cıldamak” hangi dilde tabiatı bu derece dilin içinde taklide muktedirdir. “Ulumak” kelimesi, uluyan hayvanın sesine hangi dilde bu derece uygun düşer.
- C) Her insan, kendi konuştuğu dilin güzel olduğunu iddia etmektedir. Bir dilin “güzel” olması, kelimelerinin “ince sesli”lerden teşekkül etmesi ve “ahenkli” bir söylenişe sahip olmasına bağlıdır. Bunun için yabancılar, bir yandan “etimolojiye” önem verirken diğer taraftan da “fonetiğe” ağırlık vermektedirler.
- D) Yerine “mersi”yi aldığımız “teşekkür” kelimesindeki güzelliği ve olgunluğu sezmeyenimiz var mı? “Küçük” ve “büyük” kelimelerindeki “ü”ler dilde böyle bir örgü ve işleniş içerisinde bulunabilir. Yerine “triko”yu aldığımız “örgü” kelimesini, triko ile güzellik müsabakasına sokmaya akıl sahibi hangi insan cesaret edebilir? Saç örgüsü, tel örgü ifadelerini triko verebilir mi?

5-

Dünyadaki canlı çeşitliliği insanı her zaman şaşırtır. Güney Amerika tatlı sularında yaşayan Matamata kaplumbağası da bu şaşırtıcı türlerden biri. İlk bakıldığında bu kaplumbağayı bir odun parçası ya da yaprak yığını görüntüsünden ayırt etmek zordur. Bu iyi gizlenme özelliği sayesinde bir yandan avcılarının saklanırken diğer yandan kolay bir şekilde kendi avını yakalayabilir. Sabit bir şekilde zeminde beklerken menzile giren bir avı çok hızlı bir şekilde ağzını açarak yakalar. Bu arada boynunu çok fazla ileri çıkarabilir. Balıklar ve küçük omurgasızlar başlıca besinlerini oluşturur. Boyları 45 cm, ağırlıkları 15 kg kadar olabilir. Yaklaşık 15 yıl yaşayabilirler.

Nehirler ve bataklıklar gibi sığ, yavaş akan, bulanık sular başlıca yaşam alanlarıdır. Tabanı yumuşak çamurlu yerlerde daha çok bulunurlar. Genel olarak Brezilya, Venezuela, Kolombiya ve Bolivya’da Amazon nehri başta olmak üzere bölgedeki diğer tatlı sularda yaşarlar.

Yukarıda verilen metin göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki yargılardan hangisine kesinlikle ulaşılamaz?

- A) Matamata kaplumbağaları çamurlu zeminleri sevmektedir ve genellikle derinliği çok az olan bulanık ve yavaş akan akarsularda yaşarlar.
- B) Tatlı suları seven Matamata kaplumbağaları yaşamını devam ettirmesi için balıklar ve küçük omurgasızlar ile beslenmektedir.
- C) Matamata kaplumbağalarının odun parçası ya da yaprak yığınına benzemesi avlanmasını zorlaştırır ve bu yüzden ömürleri ortalama 45 aydır.
- D) Gizlenme yeteneğini başarılı bir şekilde gerçekleştirmesi avcılardan saklanmasını sağlarken kolay bir şekilde de kendi avını yakalamasına yardımcı olur.